

Psykosociala
förbundet

Verksamhetsplan 2024

Innehåll

1. Allmänt om Psykosociala förbundet 3
 - 1.1 Finansiering av verksamhet 3
 - 1.2 Personal och lokaler för verksamheten 4
 - 1.3.1 Medlemsföreningar och verksamhetsbidrag 5
 - 1.3.2 Förbundsmöten och styrelsen som arbetsgivare 6
2. Psykosociala förbundets mål och åtgärdsplan för allmän verksamhet för år 2024 7
 - 2.1 Trygga rättigheterna för människor med psykisk ohälsa via aktivt och proaktivt påverkansarbete och intressebevakning inom området psykisk hälsa 7
 - 2.2 Förstärkandet och vidareutvecklandet av kamratstödet, erfarenhetsexpertisen och volontärarbete/ frivilligarbete 8
 - 2.3 Fenomenbaserad verksamhet med fokus på förebyggande och hälsofrämjande arbete för psykisk hälsa 9
 - 2.4 Psykosociala förbundet som värdig och innovativ arbetsgivare 10
 - 2.5 Att skapa en gemensam grund tillsammans med andra funktionshinderorganisationer för att utveckla kunskaps- och informationsbaserat ledarskap. 10
 - 2.6 Vidareutvecklandet av Psykosociala förbundets ekonomiska förutsättningar 10
3. Riksomfattande psykosocial kursverksamhet, samt rådgivning för år 2024 11
 - 3.1 Kursverksamhet finansierad av STEA 11
 - 3.2 Erbjudna rådgivning i livshantering, föreläsningar och information kring psykisk ohälsa och välbefinnande 12
4. Uppföljning, utvärdering samt samarbetspartners 13

Bilaga 1. Mer information om YAM-arbetet i Psykosociala förbundet 15

HÖSTMÖTE 20.11.2023
I JAKOBSTAD/ STYRELSEN

1. Allmänt om Psykosociala förbundet

Psykosociala förbundet r.f. är en ideell, riksomfattande och svenskspråkig expertorganisation inom området psykisk hälsa i Finland. Verksamheten är inriktad på att bevaka målgruppens intressen, koordinera medlemsföreningsarbete, producera och sprida information/kunnande om psykisk ohälsa och välbefinnande på svenska.

Psykosociala förbundet är politiskt och religiöst obundet, och har 13 medlemsföreningar runtom i Svenskfinland och på Åland. Psykosociala förbundet grundades år 1984 och har därmed sitt jubileumsår 2024. Psykosociala förbundets officiella språk är svenska.

Psykosociala förbundets syfte är att:

1. stöda och bevaka psykiskt funktionshindrade personers intressen
2. skapa bättre förutsättningar för återhämtning och livskvalitet
3. verka för att förebygga psykisk ohälsa
4. stöda närstående till personer med psykiska funktionshinder

Psykosociala förbundets strategiska målsättningar är:

1. förstärkandet och vidareutvecklandet av kamratstödet, erfarenhetsexpertisen och volontär/frivilligarbete
2. att jobba för aktivt och proaktivt påverkansarbete och intressebevakning inom området psykisk hälsa
3. att upprätthålla fenomenbaserad verksamhet med fokus på förebyggande arbete för psykisk hälsa
4. att vara en flexibel och stödjande arbetsgivare och arbetsgemenskap

Psykosociala förbundet samarbetar tvärssektoriellt och över språkgränsen.

1.1 Finansiering av verksamhet

Psykosociala förbundet anhåller årligen om understöd för sin verksamhet, och finansierar den huvudsakligen med medel från *STEA- Social och hälsoorganisationernas understödscentral*. Förbundet söker också årligen understöd från olika fonder och stiftelser.

STEA-finansiering

år 2021 - 465 844 €

år 2022 - 471 088 €

år 2023 - 494 845 €

a) **Fortsatt understöd i form av *allmänt understöd (Ay)*** för förbundets ordinarie och allmännyttiga verksamhet i sin helhet, som inkluderar

- grundläggande organisationsarbete: 6 anställda
- två kanslier hyrs: ett kansli i Jakobstad och ett i Helsingfors
- administration och ekonomiförvaltning (en del köptjänst)
- Informationsverksamheten: inkluderar medlemstidningen Respons, hemsida, sociala medier samt föreläsningar både fysiskt och digitalt
- stadseenlig verksamhet
- intressebevakning och påverkansarbete
- verksamhet riktad till föreningarna

Förbundet ansöker om 459 049 euro för allmänna understödet 2024(Ay)

b) **Riksomfattande psykosocial kursverksamhet, samt rådgivning (AK2)** 191 416 euro, som inkluderar

- 5 STEA-finansierade kurser
- Planering och genomförande av kursverksamheten
- Rådgivning i livshantering
- Två anställda

c) För verksamhetsbidrag till medlemsorganisationerna

- För stödjande av grundläggande verksamhet och annan frivillig verksamhet (AK6)
Förbundet ansöker om 20 000 euro

**d) C-projekt, YAM-vidareutveckling ansökt summa 302 235 euro från STEA.
Utöver det är Psykosociala förbundet med i 5 andra STEA-ansökningar med olika
samarbetspartners**

Psykosociala förbundet lyfter en årlig medlemsavgift av sina medlemsorganisationer. Förbundet kan ta emot övriga medel och donationer enligt stadgarna och sälja kondoleansadresser, vars intäkter används för att stöda rehabilitering för enskilda personer via Understödsfonden (tidigare namn *Jubileumsfonden*). Styrelsen bestämmer om utdelning från Understödsfonden. För särskilda ändamål, kampanjer och evenemang kan förbundet även söka sponsoring och ta emot donationer. Via Psykosociala förbundets hemsida finns det möjligheter att stöda även förbundets allmänna verksamhet (påverkansarbete och intressebevakning).

1.2 Personal och lokaliteter för verksamheten

Personalen består av

- En verksamhetsledare 100%
- En verksamhetskoordinator, stationerad i Helsingfors 100%
- En chef för kurs- och rådgivningsverksamheten 100%
- En rådgivare i livshantering 75 %
- En verksamhetssekreterare 100 %
- En informatör och ansvarig redaktör för medlemstidningen Respons 100 %
- Ekonom 65%
- Samt:
- i STEA-ansökan för 2024 en specialsakkunnig i psykisk hälsa
- i STEA-C-projektansökan YAM-utvecklingschef 75%
- i STEA-C-projektansökan YAM-sakkunnig 75%
- i STEA-C-projektansökan YAM-instruktör 25%

Psykosociala förbundets huvudkansli är placerat i *Jakobstad*, där kansliutrymmen hyrs på Kanalesplanaden 19 för största delen av personalen. Förbundet hyr även kansliutrymmen på Georgsgatan 18 (SFV-huset G18) i centrala Helsingfors. Dessa utrymmen får alla anställda använda sig av.

1.3 Organisationsverksamheten och medlemmarna

Psykosociala förbundet har 13 medlemsföreningar. Förbundet stöder föreningarnas verksamhet med sakkunskap samt ekonomiskt, och därigenom det psykosociala arbetet på lokalnivå. Den frivilliga verksamheten i föreningarna är en viktig del av föreningarnas arbete. Verksamhetskoordinatoren upprätthåller kontakten till föreningarna och står till förfogande med rådgivning och handledning. Verksamhetssekreteraren står till förfogande med rådgivning och handledning av medlemsregistret Desky som upprätthålls av förbundet, och ekonomen för de ekonomiska frågorna. Det så kallade Medlemsföreningsteamet, som består av verksamhetskoordinator, verksamhetssekreterare, ekonom och verksamhetsledare träffas regelbundet för att gå igenom olika aktuella ärenden gällande medlemsföreningarna.

Psykosociala förbundet strävar efter att hjälpa föreningarna i att vidareutveckla sin verksamhet. Bland annat ordnar förbundet regelbundna tematillfällen, till exempel om finansieringskällor, volontärarbete, lähellä.fi-sidan mm. Psykosociala förbundets verksamhetsledare och verksamhetskoordinator träffar regelbundet verksamhetsledarna i de olika medlemsföreningarna.

Psykosociala förbundet informerar medlemsföreningarna regelbundet bland annat om social- och hälsovårdsreformen, välfärdsområden samt om andra aktuella saker.

Psykosociala förbundet välkomnar nya medlemsföreningar till förbundet. Nya medlemmar kan komma från redan existerande svenska patient- och intresseföreningar då deras syften och intressen motsvarar förbundets. Förbundet hjälper också till med att grunda nya psykosociala föreningar där behov finns. Medlemsförvärvning ska aktiveras och administrativt stöd erbjuds till medlemsföreningar.

Medlemsföreningars delaktighet förstärks med ett nytt aktivt intranät på förbundets hemsida. Där finns bland annat blanketter och länkar till statistik, samt övrigt material. Efterfrågan på en gemensam plattform har funnits och därför skapades intranätet.

1.3.1 Medlemsföreningar och verksamhetsbidrag

Medlemsföreningarna, med hemort:

1. *Duetto r.f., Pargas*
2. *Psykosociala föreningen Contact r.f., Jakobstad*
3. *Psykosociala föreningen Svalan r.f., Närpes*
4. *Psykosociala föreningen Primula r.f., Kristinestad*
5. *Kompis r.f., Raseborg*
6. *Ålands Intresseförening för psykisk hälsa Reseda r.f., Mariehamn*
7. *Borgå Psykosociala förening Ringen r.f., Borgå*
8. *Psykosociala föreningen Sympati r.f., Helsingfors*
9. *Psykosociala föreningen Rågblomman r.f., Vörå*
10. *Psykosociala föreningen Cronblomman r.f., Kronoby*
11. *Stödföreningen La Lotta r.f., Kimitoön*
12. *Psykosociala föreningen Träffpunkten r.f., Malax*
13. *Livsgnistan r.f., Raseborg*

Psykosociala förbundet ansöker, som tidigare omnämnts, om ett fortsatt *riktat verksamhetsbidrag AK6* för "*Verksamhetsbidrag till föreningsverksamhet*" som ska fördelas vidare till föreningarna. Föreningar med egen STEA-finansiering erhåller inte verksamhetsbidrag via detta understöd.

Redovisning av använt STEA-understöd och resultat rapporteras till förbundet. Förbundet gör upp avtal med föreningarna för att kunna dela ut understöd. Föreningarna ska också fylla i en utvärderingsenkät. Avtal för år 2024 uppgörs med alla de små föreningar som behöver lyfta STEA-bidrag via förbundet.

Understöd från Viola Ranins stiftelse söks och fördelas också årligen till föreningarna som inte har en egen verksamhetsledare.

1.3.2 Förbundsmöten och styrelsen som arbetsgivare

Psykosociala förbundet tillhör SAMS-nätverket. *SAMS är en intresseorganisation som arbetar för de finlandssvenska riksomfattande funktionshinderorganisationerna. Förbundets syfte är att främja och förverkliga jämlikhet och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning och deras närstående inom den svenskspråkiga befolkningen i Finland.* (samsnet.fi)

Psykosociala förbundet håller ca 10 styrelsemöten under året. Förbundets angelägenheter sköts av en styrelse bestående av ordförande och mellan fyra och sju ordinarie medlemmar samt motsvarande antal personliga suppleanter. Information om förbundets styrelse finns på hemsidan www.fspc.fi.

Psykosociala förbundets verksamhetsledare fungerar som förman för förbundets anställda och har bland annat personalmöten, utvecklingsdagar och utvecklingssamtal med all personal. Chef för kurs- och rådgivningsverksamheten leder teamet för AK2-verksamheten, och fungerar som verksamhetsledarens ersättare. Styrelseordförande är verksamhetsledarens närmaste förman. Styrelsen utser arbetarskyddschefen bland styrelsemedlemmarna. Företagshälsovården sköts av Työplus Oy i Jakobstad, och ett avtal har gjorts också med EIRA sjukhus i Helsingfors.

Personalen informeras av verksamhetsledaren om besluten från styrelsemöten på personalmöte följande måndag, i akuta ärenden genast efter styrelsemöte. Styrelseordförande, viceordförande och verksamhetsledaren har en aktiv dialog mellan styrelsemöten. Från arbetslaget deltar verksamhetsledaren och chef för kurs- och rådgivningsverksamheten på styrelsemöten, detta för att försäkra, förstärka och tydliggöra såväl ledarskapet som informationsgången. Ekonomen deltar vid behov och under de ärenden som berör frågor kring ekonomin.

Vårmetet hålls före utgången av april månad antingen fysiskt och/eller digitalt. Höstmötet hålls före utgången av november månad antingen fysiskt eller digitalt. Ett arbetsutskott sammankommer ca 4-5 ggr på uppdrag av styrelsen. Övriga arbetsgrupper utnämns, såsom valutskott. Utvärdering, planering och uppföljning av verksamheten fortsätter under styrelsens ledning. Föreläsare, såsom erfarenhetsexperter och andra sakkunniga, såsom juridiskt ombud, anlitas på vår- och höstmöten.

Ledamöternas arvoden fastställdes på styrelsemötet 31.8.2022. Anvisningarna följer långt det som andra SAMS-förbund har. Anvisningarna finns tillgängliga på styrelsens sida på intranätet.

Psykosociala förbundet är också medlem i AVAINTA Arbetsgivarna rf, vilket innebär att deras kollektivavtal gäller för förbundet som arbetsgivare och personalen som arbetstagare.

2. Psykosociala förbundets mål och åtgärdsplan för allmän verksamhet för år 2024

Psykosociala förbundets mål och åtgärdsplan enligt STEA-ansökan i enlighet med förbundets syfte och strategin. Psykosociala förbundet fyller 40 år 2024, och detta kommer att synliggöras i all verksamhet inom förbundet. Jubileumsåret kommer att avslutas med festligheter i Vasa vecka 47.

2.1 Trygga rättigheterna för människor med psykisk ohälsa via aktivt och proaktivt påverkansarbete och intressebevakning inom området psykisk hälsa

Genom påverkansarbete vill Psykosociala förbundet sprida information om, och öka kunskapen kring, psykiskt välbefinnande och ohälsa.

”Ingenting om oss - utan oss”, i enlighet med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning styr förbundets intressebevakning. Psykosociala förbundets påverkansarbete grundar sig i FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som godkändes i juni 2016. Huvudfrågor i påverkansarbetet är ökat brukarinflytande, delaktighet i samhället, rätt till livskvalitet och en god vardag för personer med psykisk ohälsa, kvalitetsförbättringar inom psykiatrisk vård och tillgång till stöd och vård på svenska. Det är viktigt att personer med psykisk ohälsa får sin röst hörd när det gäller beslutsfattande som rör deras liv och vardag.

Vi följer FN-konventionens artikel 15: Rätt att inte utsättas för tortyr eller grym omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Vi följer även artikel 19: Rätt att leva självständigt och att delta i samhället.

Konventionsstaterna erkänner lika rätt för alla personer med funktionsnedsättning att leva i samhället med lika valmöjligheter som andra personer och skall vidta effektiva och ändamålsenliga åtgärder för att underlätta att personer med funktionsnedsättning fullt åtnjuter denna rätt och deras fulla inkludering och deltagande i samhället.

I samband med vår- och höstmöten och mentalhälsoveckan är det ändamålsenligt att styra in sådant samarbete som innebär föreläsningar, mediepåverkan, diskussionstillfällen och exempelvis evenemang i samarbete. Samarbetet sker med andra organisationer som förbundet annars också samarbetar med i intressebevakningsfrågor. Intressebevakning och påverkansarbete görs längs året, och med stöd av årsklockan för informationsverksamheten.

I samarbete med andra aktörer inom området vill vi bidra till att öka diskussionen kring psykisk hälsa, minska stigmatisering och sänka tröskeln för att söka hjälp. Vi vill samtidigt stärka rättigheten till stöd och hjälp på svenska. Genom samarbete med övriga aktörer inom funktionshinderområdet har vi möjlighet att påverka i frågor som rör beslutsfattande. Vi deltar i samhällsdebatten genom utlåtanden, insändare och ställningstaganden.

Några av de viktigaste nätverken inom påverkansarbete och intressebevakning för Psykosociala förbundet:

Mentalhälsopolitiska delegationen i riksdagen, är ett forum där pågående reformer kan påverkas direkt via riksdagen. Alla riksdagsgrupper är representerade och från förbundet deltar verksamhetsledaren och/eller ordförande. Under pågående regeringsperiod framskrider behandlingen av terapigarantin som en del av vårdgarantin i riksdagen. Nationellt program för Psykisk hälsa, inkluderande Självmodrsförebyggande program, lanserades år 2020 och förbundet följer aktivt med hur strategin förankras inom politiken.

Inom *juridiska ombudsverksamheten* är förbundet samarbetspart med övriga finlandssvenska förbund: *SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder r.f.*, *FDUV, förbundet för personer med utvecklingsstörning eller annan intellektuell funktionsnedsättning*, *Svenska Hörsselförbundet rf*, *Förbundet Finlands Svenska Synskadade (FSS)*, och *FMA - Funktionsrätt med ansvar rf*. I verksamhetens regi eftersträvas sakkunskap i juridiska frågor, aktiv intressebevakning, svenskspråkig juridisk rådgivning och samordning av svensk information kring målgruppens juridiska frågeställningar inom funktionshinderpolitik.

Mielenterveyspooli/ Nätverket för psykisk hälsa i Finland -nätverket omfattar förbundet tillsammans med *Centralförbundet för mental hälsa (Mielenterveyden keskusliitto)*, *Mieli-Psykisk Hälsa Finland rf* och *FinFami*, *THL* och upp till ca 25 andra fack- och intresseorganisationer i Finland. Alla som är med vill bevaka och driva viktiga frågor som berör gemensamma intressen. Psykosociala förbundet har nätverkets ordförandeskap år 2023-2024.

Psykosociala förbundet har ett fortsatt medlemskap i, och samarbete med, *SOSTE:s svenska sektion, Förbundsarenan, och finska SOSTE. Samt är medlem i Pohy Österbotten.*

Vad gör vi:

Inom intressebevakningen gör förbundet olika insatser: ger utlåtanden enskilt och också med sina samarbetsorgan, bevakar frågor som berör målgruppen, skriver insändare från vår- och höstmöten och ställer upp på intervjuer i media. Föreningarnas verksamhetsledargrupp utgör en ytterligare instans för intressebevakning och utveckling. I denna grupp kan även andra aktiva inom förbundets medlemsföreningar delta vid behov.

Förbundet strävar efter att tillsammans med medlemsföreningarna ha ett gott samarbete med lokala och regionala myndigheter såsom kommuner och andra intressenter. Samarbetet med medlemsföreningarna och olika folkhälso- och handikapporganisationer fortsätter på lokal, regional och riksnivå.

Psykosociala förbundet är aktivt med inom välfärdsområdena, tillsammans med förbundets medlemsföreningar.

Ett viktigt redskap i påverkansarbete och intressebevakning är förbundets medlemstidning *Respons* som utkommer 4 gånger per år. Informationsverksamhetens syfte är att producera och sprida information och kunskap om psykisk hälsa och ohälsa på svenska. Informationsverksamheten är av central betydelse för förbundet inom alla dess verksamhetsområden. Förbundet har en hemsida, www.fspc.fi, och är aktivt med på *Facebook*, *Instagram* och *LinkedIn*. Psykosociala förbundet jobbar med egen kommunikationsstrategi och har en årsklocka för informationsverksamhet och intranät för medlemsföreningar och styrelse/personal.

Psykosociala förbundet samarbetar med många olika aktörer inom tredje sektorn, samt med olika läroanstalter. Förbundet kommer ut med olika insändare och pressmeddelanden, och synliggör även arbetet som görs av andra, med pris/diplom som delas ut under mentalhälsoveckan.

Psykosociala förbundet värnar om verktyg som förstärker tillgänglighet och delaktighet och jobbar därför med att ha eget material i lättläst text/form, samt via intresse- och påverkansarbete för att olika material ska finnas på svenska.

2.2 Förstärkandet och vidareutvecklandet av kamratstödet, erfarenhetsexpertisen och volontärarbete/ frivilligarbete

En värdefull och viktig del av Psykosociala förbundets verksamhet och tillvaro är förbundets 13 medlemsföreningar som finns runt om i Svenskfinland och på Åland. Förbundet jobbar för att ge stöd, handledning och kunskap, samt öka på samhörigheten i, och mellan, medlemsföreningarna. Ett team bestående av verksamhetskoordinator, ekonom, verksamhetssekreterare och verksamhetsledare jobbar tillsammans med medlemsföreningarna. Regelbundna möten och träffar ordnas och koordineras av verksamhetskoordinatorn, som även skickar ut medlemsbrev. Under Psykosociala förbundets jubileumsår 2024 har medlemsföreningarna ett extra viktigt uppdrag vid synliggörandet av förbundet samt arbetet för psykisk hälsa på svenska i Finland.

Nya samarbetsformer skapas bland annat med *FinFami* och *SAMS-nätverket*; vilket ger oss ökade möjligheter till informationsspridning, samt idéforum för framtida utvecklingsprojekt inom återhämtning och livskvalitet.

Vi vidareutvecklar och implementerar erfarenhetsexpertisen i Psykosociala förbundets verksamhet; Psykosociala förbundet har en mångårig erfarenhet av att utbilda erfarenhetsexperter. Målet är att implementera erfarenhetsexperter bland annat i förbundets verksamhet som kamratstödsledare. Detta är ett önskemål som kommit från vår målgrupp, kursdeltagare, samt via olika arbetsgrupper.

En ny svenskspråkig kamratstödsgrupp lanseras i Åbo 2024, gruppen leds av en utbildad erfarenhetsexpert och Psykosociala förbundets verksamhetskoordinator. Psykosociala förbundet är en aktiv del av KAT-nätverket i Egentliga Finland, och vi jobbar vidare med att förstärka samarbetet i Egentliga Finlands välfärdsområde.

Under år 2024 kommer verksamhetskoordinatorn tillsammans med en grupp frivilliga och verksamhetsledaren att jobba med en hållbarhetsplan för volontär/frivilligarbete.

2.3 Fenomenbaserad verksamhet med fokus på förebyggande och hälsofrämjande arbete för psykisk hälsa

Det är ytterst viktigt att Psykosociala förbundet syns vid olika evenemang och tillställningar, att förbundet aktivt deltar i olika samhällsdebatter, lyfter fram styrkor samt utmaningar i servicesystemet samt debatterar och lyfter upp olika fenomen till diskussion.

Psykosociala förbundet kommer att fokusera på förstärkandet av kunskap - hälsofrämjande, förebyggande, skadereducerande och rehabiliterande arbete för bland annat social- och hälsovårdspersonal och studerande, till exempel via olika läroanstalter och förbundets allmänna tillfällen.

Psykosociala förbundet fortsätter att delta i olika projekt med sitt samarbetsnätverk, till exempel gällande barn och ungas spelande (ledd av Sovatek), samt DOKKINO med olika videonuttar om psykisk hälsa. Ett viktigt fokustema för år 2024 kommer att vara krishantering och psykisk hälsa hos unga och unga vuxna, detta via ett nytt samarbete med FinFami. Samt att utveckla Psykosociala förbundets verksamhet till ett nytt välfärdsområde (Pohde), kommunen Karleby/Kokkola.

Psykosociala förbundet kommer även att jobba för att det tidigare STEA-finansierade **evidensbaserade Youth Aware of Mental Health**-programmet används som ett förebyggande verktyg i Finland, både på svenska och på finska. Psykosociala förbundet har lämnat in en projektansökan till STEA för **riksomfattande utvecklingsarbete av Youth Aware of Mental Health (YAM)**, som är ett självmordspreventivt program som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland unga.

Projektet stöder Psykosociala förbundets arbete för **en fenomenbaserad verksamhet med fokus på förebyggande och hälsofrämjande arbete för psykisk hälsa**. Målsättningen är att utveckla, implementera och genomföra YAM i nya regioner med svenskspråkiga högstudier i Finland.

YAM är ett evidensbaserat, förebyggande, hälsofrämjande program som riktar sig till alla elever i årskurs åtta och genomförs i ungas vanliga skolmiljö, i egen klass. Verksamheten etableras genom samarbeten och nätverk inom tredjesektorn och offentliga sektorn för att implementera metoden nationellt i Finland. Psykosociala förbundet har det administrativa ansvaret för utveckling, implementering, koordinering och utbildning och handledning av YAM-instruktörer i Finland. Existerande verksamhet förstärks, nya samarbeten och bildande av nya nätverk skapas för att knyta ihop aktörer i tredje- och offentliga sektorn, dela erfarenheter, och samarbetsmöjligheter. Förbundet bistår med sin sakkunskap, och långa erfarenhet av programmet, med början 2018. YAM kommer även att utvärderas av THL:s HYTE-modellen. (bilaga 1, Mer information om YAM-utvecklingsarbete i Psykosociala förbundet).

2.4 Psykosociala förbundet som värdig och innovativ arbetsgivare

Psykosociala förbundets styrelse har ca 10 möten per år med bestående ärenden gällande ekonomi och aktuellt från verksamheten. Styrelsemöten ordnas med möjlighet att delta fysiskt på G18 i Helsingfors eller via teams. Psykosociala förbundets styrelse består av 8 ledamöter som väljs på höstmöte. Mandatperioden varar i två år. Höst- och vårmöten: Vårmetet hålls före utgången av april månad antingen fysiskt på G18 och/eller digitalt. Höstmötet hålls före utgången av november månad antingen fysiskt eller digitalt. Ett arbetsutskott sammankommer ca 4-5 ggr på uppdrag av styrelsen. Övriga arbetsgrupper utnämns, såsom val- och arbetsutskott. Utvärdering, planering och uppföljning av verksamheten fortsätter under styrelsens ledning. Styrelsearbete är frivilligarbete.

I samband med vår- och höstmöten och mentalhälsoveckan är det ändamålsenligt att styra in sådant samarbete som innebär föreläsningar, mediepåverkan, diskussionstillfällen mm. Styrelsen deltar tillsammans med personalen och medlemsföreningar i implementeringen av de nya verksamhets- och kommunikationsstrategierna.

Psykosociala förbundet förstärker regelbundet personalens substanskunnande och sätter fokus på välbefinnande i arbetet via bland annat olika utvecklingsdagar, handledning och med hybridarbetsätt. Psykosociala förbundets personal har företagshälsovård lätt tillgängligt, och har tillgång till t.ex e-passi. För år 2024 är det viktigt att olika styrdokument uppdateras och implementeras, samt att utbildning inom livräddande första hjälp ordnas för personalen. Psykosociala förbundets stadgar skall uppdateras år 2024 och en swot-analys göras.

I Psykosociala förbundet värnar vi om personalens kunnande och intresseområden, vi skapar arbetsätt som stöder en hållbar arbetskultur där vi vågar testa på nya saker, skapa nya nätverk samt nya sätt att arbeta. Vi vågar pröva oss fram, utvärdera och reflektera. Vi tar stöd av att tänka på vår verksamhet via "den blåa oceanens strategi", där man också behöver våga lämna bort det som inte mera fungerar eller inte ger önskat resultat, där vi vågar investera i det vi tror på och när vi ska agera/reagera. Personalen har i hög utsträckning fria händer att planera sin arbetsvecka enligt kunskap om självledarskap. Vi jobbar med fokus på: ansvar under frihet. Vi vill bygga broar och se möjligheter.

2.5 Att skapa en gemensam grund tillsammans med andra funktionshinderorganisationer för att utveckla kunskaps- och informationsbaserat ledarskap.

Psykosociala förbundet är i behov av att utveckla bland annat datainsamling och har därför tillsammans med SAMS lämnat in en STEA-projektansökan.

Projektet gäller Psykosociala förbundet och dess personal, samt de övriga medverkande förbunden i SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf, Svenska Hörsselförbundet rf och Finlands Svenska Synskadade (FSS). Målsättningen är att genomföra en nulägesanalys av mätare, resultat och insamling av information inom Psykosociala förbundet och jämföra med organisationerna SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf, Svenska Hörsselförbundet och FSS för att under de närmaste åren tillsammans utveckla kunskaps- och informationsorienterat ledarskap genom informations- och idéutbyte.

Resultat år 2024 är att få större insikter i vilka de viktigaste utvecklingsområdena är inom insamling av information och mätare för att Psykosociala förbundet ska kunna utveckla sitt kunskaps- och informationsbaserade ledarskap. En förutsättning för att nå resultatet är att SAMS får projektfinansiering från STEA.

2.6 Vidareutvecklandet av Psykosociala förbundets ekonomiska förutsättningar

På grund av de olika ekonomiska utmaningar som tredje sektorn har i vårt samhälle, är det väsentligt för Psykosociala förbundet att vidareutveckla sina ekonomiska förutsättningar, via följande åtgärder: kartläggning av olika finansieringsmöjligheter, utvidga finansieringskällorna samt kunskap i ekonomifrågor i Psykosociala förbundets regi i tätt samarbete med Förbundsarenan och andra

samarbetsaktörer. Det bör utarbetas anvisningar och en plan över etiska principer och en hållbarhetsplan i företagsarbete, samt en uppdatering av Psykosociala förbundets ekonomistadga och processer inom ekonomiförvaltningen.

3. Riksomfattande psykosocial kursverksamhet, samt rådgivning för år 2024

Riksomfattande psykosocial verksamhet, samt rådgivning i livshantering med betoning på grupp- och kamratstöd för att stärka de egna resurserna trots psykisk ohälsa.

Målet är att stöda svenskspråkiga personer att klara av att hantera vardagen och stärka de egna kraftresurserna och välbefinnandet trots psykisk ohälsa / psykosocial funktionsnedsättning. Reducera och minska utslagning, marginalisering, stigmatisering, isolering genom kamratstödet som finns i vår kurs- och rådgivningsverksamhet. Målgruppen är personer med psykisk ohälsa och deras anhöriga. Vi informerar och ger rådgivning även till allmänheten kring psykiskt välbefinnande och ohälsa i form av samarbeten gällande informativt psykoedukativt material, poddar, föreläsningar mm. Verksamheten baserar sig på psykosocial verksamhet som är gruppbetonad. Verksamheten leds av professionella kursledare och kamratstödsledare (utbildade erfarenhetsexperter). Psykosociala förbundet är ett väl etablerat förbund som är välkänt i Svenskfinland och som gärna samarbetar med tvåspråkiga organisationer.

Rådgivningen fortsätter med rådgivande verksamhet vad gäller stödjande tjänster i vardagen för personer med psykisk ohälsa och deras anhöriga, samt föreläsningar inom kursverksamhet och övriga föreläsningar enligt beställning. ”Ställ en fråga”-funktionen via förbundets hemsida fortsätter även år 2024.

3.1 Kursverksamhet finansierad av STEA

Behovet av verksamhet på svenska är stort, och geografiskt är Svenskfinlands område vidsträckt över stora delar av landet. Psykosociala förbundet är enda aktören på svenska som kan erbjuda målgruppen denna psykosociala stödinsats. Behovskartläggningen och utvärderingen har gjorts med målgruppen, som påvisar att verksamheten har stor betydelse för personers psykosociala mående. Kamratstödet har varit oerhört viktigt och hjälpt målgruppen att hitta de egna kraftresurserna i livet. Verksamheten är innovativ och följer efterfrågan. Trenden påvisar att behovet är stort, och årligen hittar nya människor till vår verksamhet, vilket märks i form av ansökningar och nya kontakter. Information kring psykisk hälsa/ohälsa och bemötande har ökat och efterfrågan har kommit från t.ex. olika utbildningsenheter om samarbete.

Psykosociala förbundet erbjuder 5 riksomfattande kurser finansierade av STEA. Kurserna styrs av efterfrågan. Målgrupper är vuxna med psykisk ohälsa och psykosociala funktionsnedsättningar, unga, och anhöriga. *Kursernas längd är enligt STEA-direktiv minst 3 dygn. Totalt 72 kursplatser under år 2024.*

	Psykosociala kurser	Målgrupp och syfte:	Kursdeltagare:
1	Kurs i skärgården	Vuxna personer med erfarenhet av psykisk ohälsa. Syftet är att erbjuda social träning, gemenskap, stärka kraftresurserna. Erbjuder kamratstöd.	12
2	Kul för unga	Unga 13-20-åringar, som lever med psykisk ohälsa och/eller missbruk i familjen. Syftet är att stärka självkänslan och få ett avbrott i vardagen genom positiva och roliga saker. Erbjuder kamratstöd.	24
3	”Att lära mig leva med bipolär sjukdom”	Vuxna personer med diagnosen bipolär. Syftet är att finna verktyg att känna igen svängningar i vardagen. Erbjuder kamratstöd.	12

4	Kurs för par	Vuxna som lever i parförhållande, där den ena partnern eller båda har psykisk ohälsa. Syftet är att öka förståelsen för hur den psykiska hälsan/ohälsan påverkar parrelationen. Samt hur vi kan förstärka de egna resurserna och parrelationen. Erbjuder kamratstöd.	12
5	Ångestskolan	Vuxna personer med psykisk ohälsa och ångestproblematik. Syftet är att erbjuda tid och möjlighet att reflektera över tankar och känslor relaterade till ångestproblematik i en trygg miljö. Erbjuder kamratstöd.	12

3.2 Erbjuder rådgivning i livshantering, föreläsningar och information kring psykisk ohälsa och välbefinnande

Samarbetsförfrågan i form av sakkunnighet har ökat under året 2023, detta behov skall rådgivningsverksamheten sträva efter att uppnå även under år 2024. Rådgivningsverksamheten har ett brett område kring psykisk hälsa/ ohälsa i form av:

- Rådgivaren stöder målgruppen personer med psykisk ohälsa och deras anhöriga. Rådgivande verksamheten sker via telefonrådgivning, e-post och även personliga besök. Rådgivningsförfrågningarna har blivit mera komplexa och svårlösta och ett nära samarbete har etablerats via SAMS juridiska ombud.
- Föreläsningar kring psykisk hälsa/ohälsa i vårt samhälle, enligt efterfrågan.
- Nätverka, delta som sakkunnig i form av att utarbeta material t.ex. för ungdomschattar på svenska
- Deltar på olika temadagar i samarbete med t.ex. medlemsföreningar och andra föreningar och förbund. Även i samarbete med läroanstalter.
- Deltar i poddar.
- Samarbete med andra aktörer i form av informationsvideo.
- Delta på föreläsningstillfällen med erfarenhetsexperter.
- Svarar på kursförfrågningar och kurskoordinering.
- Deltar som kursledare/föreläsare på kurser.
- Producera material som riktar sig till ungdomar i åldern 13-25 år kring psykisk hälsa/ohälsa till bl.a. appen Mindy
- Producera texter i samarbete med samarbetsparter.
- Rådgivaren sitter med i understödsfondens beslutsorgan, svarar på förfrågningar.
- Sitter med i nätverk för samtalsstöd för barn och unga.

Psykosociala förbundets rådgivare jobbar även med förbundets digitala Ställ en fråga-funktion som finns på hemsidan.

4. Uppföljning, utvärdering samt samarbetspartners

Kolla vänligen punkt 2.5 **Att skapa en gemensam grund tillsammans med andra funktionshinderorganisationer för att utveckla kunskaps- och informationsbaserat ledarskap**, om hur Psykosociala förbundet planerar att utveckla sitt kunskaps- och informationsbaserade ledarskap och resultat-/effektkedjor i framtiden.

I dagsläget använder sig Psykosociala förbundet bland annat av olika enkät- och frågeformulär t.ex. i vår kursverksamhet, vid föreläsningstillfällen och i YAM-arbete. Vi samlar även in olika rapporter av våra medlemsföreningar, och håller statistik på medlemstillfällen, kontakter vi har till olika samarbetspartners och medlemsföreningar, med mera.

Psykosociala förbundets personal och styrelse följer aktivt upp hur verksamheten förverkligas enligt verksamhetsplanen, bland annat på personalmöten, utvecklingsdagar och på styrelsemöten. Målet är att verksamhetens verkställande och verksamhetens finansiering/budgetuppföljning går hand i hand. Verksamhetsberättelsen, som godkänns av Psykosociala förbundets vårmöte, baserar sig på verksamhetsplanen och STEA-ansökan. Som tidigare nämnts använder sig Psykosociala förbundet av Blåa Oceanens strategi och SWOT-analys, dvs aktivt reflekterar över utvecklingsbehov, samt vad vi kan minska på, investera i eller sätta på paus.

Psykosociala förbundet strävar efter att ha en aktiv dialog med olika finansiärer, såsom med STEA, välfärdsområden och olika fonder och stiftelser. Förbundet har även en aktiv dialog med sina samarbetspartners gällande uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Några av de viktigaste samarbetspartners som Psykosociala förbundet har en aktiv kontakt med:

- Psykosociala förbundets 13 medlemsföreningar runtom i Svenskfinland och på Åland
- SOSTE-nätverket, och SOSTE:s svenskanätverket
- Nätverket för psykisk hälsa i Finland/Mielenterveyspooli, som Psykosociala förbundet är ordförande för 2023-2024
- Mentalhälsopolitiska delegation i riksdagen, i samarbete med Finfami, Mielenterveydenkeskusliitto och Mieli ry
- SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder
- FinFami - Anhörigas stöd för mentalvården centralförbundet rf, samt FinFami Österbotten och FinFami Nyland
- Surunauha rf
- Barnvårdsföreningen i Finland rf
- USM - Understödsföreningen för svenskspråkig missbrukarvård rf
- Svenska semesterförbundet i Finland rf
- Svenska hörsselförbundet rf
- Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf
- Förbundsarenan rf, där Psykosociala förbundet är styrelsemedlem
- Suomen Klubitalot ry
- Yrkeshögskola Arcada
- Österbottens välfärdsområde
- Varsinais-Suomen mielenterveys- ja päihdejärjestöjen neuvottelukunta & KAT-verkosto

Psykosociala förbundet rf
Kanalesplanaden 19B 13
(ingång från baksidan)
68600 Jakobstad

Helsingforskontoret:
Georgsgatan 18A, vån 1, PL9
00120 Helsingfors

e-post: fornamn.efternamn@fspc.fi

Bilaga 1, Mer information om YAM-arbetet i Psykosociala förbundet

I Psykosociala förbundets STEA-projektansökan (C) finns följande målsättningar:

Mål 1; Psykosociala förbundet administrerar nationellt YAM-programmet i Finland. Förbundets YAM-instruktörer blir Certifierade YAM-utbildare (trainers).

Verksamhet; Implementera YAM-programmet på ett långsiktigt och hållbart sätt så bör YAM-instruktörsutbildningen finnas tillgänglig i Finland. Psykosociala förbundets existerande YAM-instruktörer har blivit utvalda som lämpliga instruktörsutbildare av YAM-programmets registerägare Mental Health in Mind (MHiM) i Sverige. Psykosociala förbundet har en flerårig erfarenhet av att administrera och verkställa YAM-utbildningar i Finland. Via certifiering som YAM-instruktörsutbildare kan Psykosociala förbundet förankra YAM-programmet i flera regioner i Finland, och svara på ett växande intresse för helheten.

Resultat; Psykosociala förbundet får administrativa rättigheter till YAM-programmet i Finland och rättigheter att utbilda YAM-instruktörer. Ett finländskt nätverk av YAM-instruktörer bestående av 21 nya YAM instruktörer/ medhjälpare som kan förverkligas på båda nationella språken. Spridning av YAM-material och förankring av YAM-programmet i flera regioner i Finland.

Mål 2; Psykosociala förbundet koordinerar och samordnar arbetet med YAM-programmet i samarbete med samarbetsparter, tredje sektorns organisationer Barnvårdsföreningen och USM rf. Skolning av nya YAM-instruktörer och medhjälpare i samarbete med övriga organisationer.

Verksamhet; fortsatt samarbete och nätverkande med övriga organisationer, välfärdsområden, skolor. En instruktörsutbildning ordnas år 2024. Instruktörsutbildningen består av 5 sammanhängande närstudiedagar. En medhjälp-utbildning som är 8 timmars utbildning. Blivande YAM-instruktörer får en standardiserad utbildning som ger rättigheter att utöva det evidensbaserade YAM-programmet i skolor. YAM innehåller bl.a. rollspel, under utbildningen övar och testar man i rollspelet på programmets olika delar och reflekterar kring hur man bäst kan lyssna på och engagera unga i frågor som rör psykisk hälsa. Utbildningen innehåller workshops, föreläsningar, diskussioner och rollspel, man går igenom de teoretiska ramarna, forskningen bakom programmet och hur programmet implementeras i grupper med unga. En medhjälp-utbildning ordnas för att säkerställa de personella resurserna inom organisationerna som skall genomföra YAM i skolorna. En medhjälp-utbildning kan delta under YAM-lektionerna i skolan tillsammans med en YAM-instruktör, men ges inte rättigheter att leda YAM-lektionerna. Rekrytera instruktörer i samarbete med tredje sektorns organisationer. 2 certifierade YAM-instruktörer eller 1 certifierad YAM-instruktör och en medhjälp-utbildning arbetar alltid som ett par i klassen.

Resultatet; Flera unga får tillgång till det evidensbaserade YAM-programmet med hjälp av nyutbildade YAM-instruktörer. Samarbete fortsätter med redan etablerade samarbetsparter inom tredje sektorn i Svenskfinland vars målgrupp är barn och unga. Instruktörsregister upprättas.

Mål 3; Att ungas psykiska hälsa förbättras, ökar deras kunskap om hjälp och stödmöjligheter via tillgång till YAM-programmet i nya regioner och skolor. Implementera det förebyggande och hälsofrämjande YAM-programmet i många nya regioner med svenska högstudier i Finland, och i framtiden även på båda nationella språken.

Verksamhet; En styrgrupp tillsätts år 2024. Styrgruppen består av sakkunniga från olika regioner och instanser. Psykosociala förbundet har redan värvat intresse från Västra Nylands välfärdsområde som har som specialuppgift att stödja utvecklingen av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet. Österbottens Välfärdsområde, YAM nämns i välfärdsplanen som en förebyggande metod. Medlemmar från välfärdsområden, kommuner, skolor, THL.

Under åren 2025-2026 - Utveckling och genomförande: Samarbete med kommuner och välfärdsområden förankras även i form av långsiktiga ekonomiska samarbeten, t.ex. via offentligt bidrag eller partnerskap för att möjliggöra tredje sektorns organisationer (medlemmar i YAM-nätverket) att utföra programmet i högstudier. Stöda organisationer med implementeringsprocessen med hjälp av en utarbetad plan. Psykosociala förbundet beställer material som ingår i programmet till eleverna, och koordinerar det vidare till samarbetsparter.

Resultat; att bilda en YAM-styrgrupp med representation från olika regioner, kommuner, tredje sektorns organisationer, forskningsinstitutioner (THL). En strukturerad implementeringsplan för att stöda organisationer och kommuner med implementeringsprocessen för YAM. Psykosociala förbundet ansvarar för YAM-material enligt YAM-standards samt koordinerar vidare till samarbetsparter. Organisationerna strävar efter ett ekonomiskt samarbete med samarbetskommuner.

Mål 4; Säkerställer kvaliteten på det standardiserade programmet som YAM-instruktörerna och medhjälpare kommer att arbeta med i skolorna.

Verksamhet;Handledning av YAM-instruktörer och medhjälpare. Psykosociala förbundet ansvarar för handledning av nya och mera erfarna YAM-instruktörer.

Resultat; Psykosociala förbundet bidrar med sin sakkunskap och 6 år långa erfarenhet av YAM. Handledningen förverkligas enligt YAM-standardens rekommendation (4ggr/år). I början behöver de nya YAM-instruktörerna mera handledning både individuellt och via handledningsträffar. Handledning är en viktig del för YAM-instruktörerna och medhjälparna. Handledning förverkligas för alla YAM-instruktörer och medhjälpare med start i augusti 2024. Handledning ingår i det standardiserade programmet och är viktigt för att kunna upprätthålla den kvalitet som programmet bör hålla. Instruktörerna kommer att träffas med jämna mellanrum för att gå igenom sina erfarenheter, detta sker regionalt och även nationella träffar. Minst 4 ggr/ år bör alla få handledning tillsammans, för att utbyta erfarenheter med varandra.

Mål 5; Genomföra YAM-interventionen i klass, årskurs 8. Psykosociala förbundet genomför YAM i 6 högstadier. Barnavårdsföreningen genomför YAM i 13 högstadier. USM r.f. genomför YAM i 3 högstadier. Målgruppen är alla elever i årskurs åtta i de kommuner och skolor med vilka vi har uppgjort skriftligt samarbetsavtal med. Totalt kommer det att beröra ca. 2100 elever i årskurs åtta under 2024 (ca. 6514 elever i årskurs åtta under 2024-2026).

Verksamhet; Genomföra ett universellt evidensbaserat, interaktivt förebyggande hälsofrämjande, självmordspreventivt program. Genomförs i 351 klasser under 2024-2026. Programmet består av en kognitiv och erfarenhetsbaserad inläring. Interventionen täcker sex specifika områden:

1. medvetenhet om psykisk hälsa 2. självhjälpsråd 3. stress och kriser 4. depression och självmordstankar 5. att hjälpa en vän i svårigheter 6. att söka hjälp.

Interventionerna omfattar 5 lektioner under 3 veckors tid och leds av två certifierade YAM-instruktörer. YAM inleds med en interaktiv föreläsning, eleverna engageras med olika enkla fiktiva rollspel och dilemma-övningar. Alla elever som genomgår programmet får varsitt elevhäfte. Häften och affischer som hör till programmet trycks upp vid ett tryckeri enligt en tryckstandard.

Programmet ger eleverna kunskap i sin psykiska hälsa, hur man kan prata om olika svåra saker. Till vem man kan vända sig om man upplever psykiskt illamående själv eller hos en kompis. För varje skola utarbetas specifikt ett eget infohäfte där eleverna hittar kontaktuppgifter till olika hjälpinstanser, både lokala och nationella, digitalt.

Tidtabell; Läsåret 2024/2025 kommer 120 klasser att genomgå interventionsprogrammet, totalt 2196 elever med 600 lektioner. Läsåret 2025/2026 kommer 116 klasser att genomgå interventionsprogrammet, totalt 2190 elever med 580 lektioner. Läsåret 2026/2027 kommer 115 klasser att genomgå interventionsprogrammet, totalt 2128 elever med 575 lektioner.

Resultat; förebygga belastningsfaktorer och psykisk ohälsa hos unga. YAM-programmets förväntade resultat är: Över 70% har fått kunskap om hur man kan ta hand om sin psykiska hälsa. Över 60% har fått kunskap om hur hjälpa en vän som mår psykiskt dåligt. Över 70% vet var man kan söka hjälp och stöd. Över 60% vet bättre hur man kan hantera stress och kriser. Över 70% känner till symptomen på depression. Över 50% vänder sig till en vuxen i frågor kring psykisk ohälsa.

Mätare; Digitala anonyma enkäter med 10 frågor på första YAM-lektionen och på sista YAM-lektionen. Svarar på hur många elever som har haft självmordstankar, självmordshandlingar de senaste två veckorna. Med vem kommunicerar eleverna kring psykisk ohälsa, tex. om ångest, depression, självmordstankar, med föräldrar, kompisar, lärare? Ökad kunskap kring psykisk hälsa, eleverna har lärt sig hur man kan hjälpa en vän med psykisk ohälsa, att hantera stress, kriser, depression. Vetskap om var hjälp och stöd finns.

Mål 6; Utveckling av YAM på finska. Psykosociala förbundet är enda aktören i Finland som kan erbjuda utveckling, implementering och utbildning. Kulturell anpassning utarbetas tillsammans med en lokal rådgivande grupp bestående av professionella och målgruppen unga.

Verksamhet; under år 2025 kartlägger vi antalet finskspråkiga högstadier i de regioner var YAM har implementerats. Kontakta skolor och bjuda in till möten för att presentera YAM för att väcka intresse för samarbete i finskspråkiga högstadier. 2025-2026 genomförs YAM-programmet i 4 finskspråkiga pilotklasser för att kulturellt anpassa det finska YAM-materialet. Prova metoden i Jakobstadsnejdens finskspråkiga högstadium och i Nyland. Kulturell anpassning innebär att det tillsätts en rådgivande grupp för anpassningen. Gruppen består av lokala ungdomar (Jakobstad), lokala professionella inom området ungas psykiska hälsa, forskare, skolpersonal. Medlemmarna skall delta i fokusgruppen och stöda anpassningen genom att bedöma resultaten och återkopplingen som

kommer från fokusgruppen.

Resultat; Kulturell anpassning av det finskspråkiga YAM-materialet. En kulturell anpassning måste alltid ske eftersom materialet översatts från engelska och programmet skall hålla sin standard. Resultatet bli att implementera programmet i finska högstudier i samarbete med tvåspråkiga samarbetsparter. På timbasis anställs en assistent för den kulturella anpassningen.

Hur uppföljs resultat och effekter; Psykosociala förbundet främjar den psykiska hälsan och förebygger psykisk ohälsa bland unga med hjälp av det evidensbaserade YAM-programmet. Programmet har utvärderats i två forskningsprojekt och visade sig vara effektivt för att minska nya fall av självmordsförsök och nya fall av allvarliga självmordstankar med 50%, jämfört med kontrollgruppen. Nya fall av depression var 30% lägre bland ungdomarna som fått YAM, jämfört med kontrollgruppen. Även påvisat en signifikant minskning av olika mått på psykisk ohälsa, som depression och ångest, samt en ökning av kunskaper om psykisk hälsa, hjälpsökande, förbättrat klassrumsklimat och empati. Med erfarenheter av YAM sedan 2018 har vi kunnat påvisa att metoden i programmet stöder ungas psykiska hälsa och ökar kunskapsnivån på ett förebyggande sätt. Med hjälp av enkäter från målgruppen unga, responsinsamling av instruktörerna och övriga samarbetsparter kommer Psykosociala förbundet att ha ett bra underlag för att implementera programmet i Finland.

YAM utvärderas också kontinuerligt inom styrgruppen för att följa med hur projektet framskrider. Årligen sammanställs en rapport över resultatet som eleverna svarat på i enkäterna. Utifrån handledningstillfällena samlar vi respons av YAM-instruktörerna som även rapporteras till styrgruppen och i den årliga rapporten. Vi strävar efter ett ekonomiskt, hållbart samarbete med organisationer, kommuner och välfärdsområden. I samarbete med THL strävar Psykosociala förbundet efter att utvärdera verksamheten genom HYTE-modellen av utvärdering.